

Naprej.

*Volilni program
Socialnih demokratov
2011-2015*

Stran 6 Družbeni razvoj

Izobraževanje
Socialna politika
Zdravstvo
Kultura

Stran 14 Gospodarski razvoj

Gospodarstvo
Finance
Javna uprava
Znanje in tehnologija za kakovosten razvoj
Razvoj, EU sredstva, regionalna politika in lokalna samouprava za večjo učinkovitost
Kakovost življenja in sobivanja – zelena politika prihodnosti
Prostorski razvoj kot ključno razvojno gonilo v Strategiji Razvoja Slovenije
Dobro razvita prometna infrastruktura kot osnova za varnost v prometu in za konkurenčno Slovenijo
Povečanje proizvodnje hrane je pogoj za prehransko varnost Slovenije

Stran 31 Pravna država

Pravosodje naj postane učinkovitejši varuh pravic in pravičnosti
Deblokada odločanja
Notranje zadeve

Stran 35 Mladim več možnosti

Stran 37 *Zunanja in varnostno obrambna politika*

Varnostno – obrambna politika
Zunanja politika

Socialni demokrati smo prevzeli odgovornost za vodenje vlade in države v času največje svetovne gospodarske krize po drugi svetovni vojni. Čeprav je Slovenija od osamosvojitve naprej v kratkem času dosegla velike uspehe, je kriza razgalila tudi vse slabosti tranzicijskega obdobja. Na to država in javnost nista bili pripravljene. Zato je vlada krepila zavest o potrebah za spremembe, jih pripravila, sprejela in uveljavila.

Za odločilni trenutek triletnega vladanja pa Socialni demokrati štejejo presojo, da je treba rešiti vse bolj zaostrene odnose s sosednjo Hrvaško. To je terjalo 664 dni. Če bi se takrat odločili drugače, danes ne bi bilo tako, kot je.

Slovenija je danes del zdravega jedra evrskega območja z lastnim potencialom za krepitev. Ta cilj razumemo kot vitalni interes Slovenije v prihodnjih letih, saj omogoča nujno potrebno stabilnost in konkurenčnost. To je temeljni okvir programa Socialnih demokratov za vodenje vlade v obdobju 2012–2016.

Rdeča nit vodenja vlade in države je bilo ohranjanje pravične družbe in konkurenčnosti; to smo želeli doseči z reformami. Najpotrebnejša med njimi – pokojninska, ki je bila sprejeta na vladi in v parlamentu, ni dobila podpore na referendumu. Tako kot druge socialne in gospodarske reforme pa ostaja neizogibna. Zato Socialni demokrati pravimo – NAPREJ.

To med drugim pomeni, da bomo še naprej zelo tankočutno poskušali ustvarjati potrebno ravnotežje med pravično družbo in konkurenčnostjo. Kriza je močno izostrila vsesplošno zahtevo po pravici in resnici, kar kliče po učinkoviti pravni državi, transparentnosti ravnanja oblasti in njene velike tolerance glede kritičnih nasprotovanj.

Med krizo smo izbrali prave strateške prioritete, ohranili potencial naše države za preboj med bolj razvite in potrebno strpnost v družbi. Zdaj gremo NAPREJ.

1. IZOBRAŽEVANJE

Kakovost bivanja naših otrok v vrtcih

- Zagotovili bomo možnost predšolske vzgoje za vse otroke z večjo pluralizacijo storitev.
- Ustvarili bomo preglednejši sistem vpisovanja otrok v vrtnice.
- Preučili bomo možnosti, da se plače zaposlenih v vrtcih prenesejo na državno raven, dokler ne bodo organizirane pokrajine.
- Trudili se bomo poenotiti standard in cene varstva predšolskih otrok.
- Z reformo plačil prispevkov staršev bomo odpravili krivice v sistemu, ki večja bremena nalagajo družinam poročenih staršev in srednjega razreda, ter druge izvore neenakosti.

Avtonomno šolstvo, avtonomija agencij in raziskovalne dejavnosti

- Krepili in utrjevali bomo avtonomijo šol in učiteljev.
- Krepili bomo pogoje za nemoteno delovanje šolskega sistema.
- Utrjevali bomo vlogo stroke, ravnateljcev, staršev in skupnosti na vseh ravneh slovenskih šol.
- Utrjevali bomo avtonomno vlogo zavodov in krepili njihovo povezanost s ciljem izboljševanja kakovosti šolstva.
- Utrjevali bomo avtonomijo in odgovornost znanstvenih inštitutov ter raziskovalnih organizacij.

Šolstvo je temelj razvoja napredne družbe

- Previdni bomo pri podeljevanju koncesij za izobraževanje z namenom ohranjanja kakovostnega javnega šolskega sistema.
- Krepili bomo mreže javnih šol, ki so pomembna pridobitev socialne države.
- V povezovanju z združenjem delodajalcev bomo utrjevati ugled poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter poskrbeli za ustrezno vrednotenje.
- Ohranili bomo sistem zdrave hrane in raznolikost prehranskih shem.

Šola je prostor izobraževanja in socializacije

- Branili bomo šolski prostor pred zunanjimi vplivi z namenom ustvarjanja prostora izobraževanja in socializacije v vseh njegovih funkcijah.
- Omogočali bomo rast in razcvet glasbenega šolstva.
- Gimnazije bomo prilagodili zahtevam sodobnega časa.

- Nadaljevali in nadgrajevali bomo delo z otroki s posebnimi potrebami v smislu čim večjega vključevanja v običajno izobraževanje in proti getoiziranju drugačnih.
- Podpirali bomo delovanje šol za tujce in šol, ki v svoje programe vključujejo manjšine na obeh straneh.
- Z nadgradnjo obstoječih programov bomo krepili in spodbujali aktivno državljanstvo.

Univerza in drugi visokošolski zavodi so eden izmed temeljev znanstvenega razvoja

- Uredili bomo stabilno financiranje pedagoških in raziskovalnih infrastruktur univerz in visokih šol.
- Univerze bomo utrdili kot znanstvene in ne le kot pedagoške ustanove.
- Nadaljevali bomo vključevanje univerz v politiko visokega šolstva v okviru Nacionalnega programa visokega šolstva 2020.
- Nasprotovali bomo šolninam za redni študij na visokošolski ravni.
- Za kakovostno kadrovske strukturo na univerzah bomo ponovno uvedli program asistentov stažistov.
- Utrjevali in povečali bomo splošno avtonomnost univerz, urejeno s posebnimi akti.
- Del izobraževalne dejavnosti morajo nositi tudi javni raziskovalni zavodi – inštituti, še posebej na drugi in tretji bolonjski stopnji. Utrjevali bomo avtonomijo in odgovornost znanstvenih inštitutov ter raziskovalnih organizacij s posebnimi akti.
- Posebno pozornost bomo posvetili povečanju vpisa na tehnične in naravoslovne smeri študija in krepili inženirski kader (prva in druga bolonjska stopnja), ki je močan kadrovske steber za vrste novih tehnologij.
- Bolonjski sistem bomo prilagodili potrebam univerz in fakultet.

Bogatimo življenje z neformalnim izobraževanjem

- Zavzemali se bomo za priznavanje pridobljenih kompetenc.
- Neformalno izobraževanje mora dopolnjevati formalno izobraževanje.
- Mlade bomo vključevali v dodatno izobraževanje, starejše pa v vseživljenjsko učenje, računalniško oziroma informacijsko opismenjevanje in ohranjanje mentalne svežine.

Aktivno državljanstvo za vse

- Zavzemali se bomo za vključevanje mladih v vseživljenjsko učenje.
- Vse generacije bomo vključevali v javne zadeve: v javne razprave, civilno-družbene organizacije ter referendumске in volilne kampanje.
- Vključevali bomo prostovoljske dejavnosti kot javno delo v šole, lokalne skupnosti, civilno-družbene in politične organizacije.

- Aktivirali bomo brezposelne in prejemnike denarne socialne pomoči in jih vključevali v programe.

Rekreativno gibanje in šport sta temelj za zdrav razvoj družbe

- Nadaljevali bomo afirmacijo gibanja in športa na vseh ravneh šolstva.
- Za kakovostno zdravo življenje bomo spodbujali rast in razvoj iniciativ ter programov za rekreativno udejstvovanje vseh generacij.
- Pripravili bomo nacionalni program športa do leta 2020 z ustreznimi spremembami Zakona o športu.
- Ustvarili bomo poseben sklad za zavarovanje vrhunskih športnikov.

2. SOCIALNA POLITIKA

Spodbujanje socialnega podjetništva

- Na podlagi sprejetega zakona bomo implementirali in spodbujali socialno podjetništvo kot priložnost za novo obliko dela in zaposlovanja.
- Pripravili bomo izhodišča za uveljavljanje socialne platforme EU za razvoj socialnega gospodarstva s predlogi ukrepov za izboljšanje kakovosti pravnih struktur v zvezi s fundacijami, družbami za vzajemno zavarovanje, kooperativami in zadrugami, delujočimi v evropskem okviru, s predlogom za pobudo za "socialna podjetja" ter z olajšanjem dostopa do finančnih programov EU.

Preprečevanje sive ekonomije

- Zaježili bomo sivo ekonomijo, ki naj ne temelji pretežno na kaznih, temveč na preusmerjanju dejavnosti v legalne okvire.

Kakovostno zasebno življenje za družine

- Pomagali bomo družinam pri usklajevanju družinskih in poklicnih obveznosti z oblikovanjem posebnih programov in s promocijo skrbi za otroke in družino. Slednje omogoča uspešnejše vključevanje žensk v poklicno in družbeno delo in kariero.
- Spodbujali bomo pomoč družinam tudi prek socialnega podjetništva.
- Sprejeli bomo novo resolucijo o družinski politiki v 21. stoletju.

Samostojna dolgoživost/kakovostna starost za starejše

- Sprejeli bomo novi zakon o dolgotrajni negi in oskrbi.
- Zagotovili bomo kakovostne in dostopne storitve starejšim na domu.
- Zagotovili bomo dostop do legalnega opravljanja občasnega dela.
- Ustvarili bomo poseben sklad za financiranje programov seniorskih organizacij in prostovoljstva.
- Izoblikovali bomo program Starejši za ostarele – socialno podjetništvo za starejše delavce in zagotavljanje storitev starejšim.

Nov razvojni dialog

- Prenovili bomo socialno partnerstvo s ciljem povečati učinkovitost socialnega dialoga in doseči ustrezno zastopanost pomembnih socialnih skupin: sindikatov, delodajalcev, upokojencev, mladih, študentov, kmetov in drugih predstavnikov civilne družbe.
- Pripravili bomo zakon o socialnem dialogu in reprezentativnosti interesnih skupin.
- Oblikovali bomo socialni sporazum o strateških razvojnih ciljih in sredstvih za njihovo doseganje.

Pokojninska reforma za vse generacije

- Ključna predpostavka za sprejem in izvedbo pokojninske reforme je nadaljevanje socialnega dialoga o nujnosti poviševanja upokojitvene starosti glede na demografske trende, o čemer se strinjajo vsi socialni partnerji.
- Ohranili bomo dokladni sistem kot osnovo pokojninskega sistema, zgrajenega na solidarnosti, s tem da bomo postopno uvajali preglednost pri razmerju med plačanimi prispevki in pravico do višine pokojnine.
- Prizadevali si bomo za doseganje upokojitvene starosti, ki je običajna v razvitih državah, ob upoštevanju postopnosti in različnosti položaja med zaposlenimi glede na delo, ki ga opravljajo in starost pri začetku zaposlitve ter s tem ponovno ocenili vlogo dejansko dosežene delovne dobe v primerjavi s pokojninsko dobo.
- Ponovno bomo proučili sistem bonusov in malusov pri upokojevanju, gradili sistem predvsem na trajnih bonusih ter ocenili finančne učinke prehodnih malusov.
- Zaustavili bomo padanje začetnih pokojnin in njihovo usklajevanje polovico z inflacijo in polovico z rastjo življenjskih stroškov.
- Zagotovili bomo nove vire za finančno vzdržnost pokojninske blagajne s plačevanjem prispevkov od vseh prejemkov in s prepovedjo možnosti odloga njihovega plačevanja.

Dostojno delo za vse

- Zmanjševali bomo neenakosti na trgu dela med zaposlenimi za nedoločen čas in zaposlenimi na druge načine ter med mladimi in starejšimi delavci.
- V socialnem dialogu bomo spremenili Zakon o delovnih razmerjih.
- Povečali bomo prožnost postopkov zaposlovanja in zaščitili dobre delavce.
- Zmanjševali bomo študentsko delo po načelu vsako delo šteje in ga postopno nadomestili s štipendijskim skladom.
- Uredili bomo zaposlovanje prek agencij.
- Zagotovili bomo pravično participacijo dela na gospodarski rasti, vzvoda bodo kolektivne pogodbe in udeležba delavcev na dobičku.

Družinski zakonik za enake pravice vseh otrok

- Nadaljevali bomo prizadevanja za zagotavljanje enakih pravic za vse.

Socialna varnost

- Zagotovili bomo stabilnost dohodkov upravičencev iz javnih sredstev za upokojene in druge prejemnike socialnih transferjev.

3. ZDRAVSTVO

Učinkovito in dostopno javno zdravstvo

- Zaradi staranja populacije bomo večji poudarek namenili krepitvi zdravja in preprečevanju bolezni.
- Zdravstveni sistem bomo uravnotežili z učinkovitimi preventivnimi pristopi v zdravstvu ter ukrepi promocije zdravja.
- Zagotovili bomo dinamično in fleksibilno zdravstveno infrastrukturo, ki bo do programov preprečevanja in zgodnjega odkrivanja bolezni zagotavljala enako dostopnost za vse.

Varna in kakovostna zdravstvena obravnava

- Zavzemali se bomo za odziven in prožen zdravstveni sistem za vse, ki bo temeljil na tradiciji solidarnosti in pravičnosti.
- Naša prioriteta bo varna in visoko kakovostna zdravstvena obravnava vsakega pacienta pri vsakem izvajalcu zdravstvenih storitev.

- Zavzemali se bomo, da bodo izidi zdravstvene obravnave skladni s standardi najboljših praks.
- Zagotovili bomo, da se bodo pacienti, izvajalci, vlada in drugi deležniki povezovali pri celovitem vodenju kakovosti z ustvarjanjem kulture kakovosti ter varnosti.
- Ministrstvo za zdravje bo koordiniralo sistemsko uvajanje kakovosti in varnosti zdravstvene obravnave ter akreditacijo zdravstvenih ustanov.

Boljša dostopnost do zdravstvenih storitev

- Državljanom bomo omogočili dostop do vseh zdravstvenih storitev znotraj dopustnih čakalnih dob.
- S prerazporejanjem programov bomo dosegli še boljšo geografsko dostopnost do zdravstvenih storitev.
- Skrajševali bomo trajanje celotne specialistične ambulantne obravnave.

Mreženje in specializacija zdravstvenih izvajalcev

- Čeprav bo zdravnik družinske medicine bolnika obravnaval celovito in ga vodil tudi skozi sekundarni in terciarni nivo, se bomo zavzemali za povezovanje izvajalcev med ravnmi in po območjih.
- Z mreženjem in povezovanjem bomo omogočili boljšo izkoriščenost opreme, boljšo organizacijo dela, povezovanje znanja med ravnmi in med ustanovami na isti ravni.
- Z dogovorjenim združevanjem bomo zniževali obratovalne stroške, omogočili specializacijo v dejanosti, pospešen razvoj in olajšano doseganje ekonomije obsega.

Učinkovit in stabilnejši vir financiranja

- S socialnimi partnerji bomo na novo definirali košarico zdravstvenih storitev, ki bo v celoti krita iz javnih sredstev (prispevna stopnja in proračunski viri).
- Na novo bomo opredelili storitve v košarici, ki bodo pokrile ključne zdravstvene potrebe prebivalstva.
- Omogočili bomo dostop do osnovnih storitev vsem, ne glede na njihovo finančne zmožnosti ter demografske in socioekonomske značilnosti.
- Standardizirali bomo storitve, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije oz. zavarovalnice bodo določili standarde in ceno.
- Spodbujali bomo razvoj zavarovalnih produktov v okviru dodatnih prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj za storitve zunaj košarice.
- Vzporedno z zakonom o dolgotrajni negi in oskrbi bomo ukinali tudi dopolnilno zdravstveno zavarovanje.

Zagotavljanje razvoja

- Uveljavili bomo modele financiranja, naravnane na hitrejše uvajanje zdravstvenih tehnologij, ki so klinično učinkovite, nudijo večjo kakovost in varnost zdravstvene obravnave ter so relativno stroškovno učinkovite.
- Zagotovili bomo financiranje ali sofinanciranje raziskovalnega, strokovnega in izobraževalnega dela.
- Zahtevali bomo, da se bodo učinki spremljali, delo ustrezno presojalo in v skladu s predvidenimi učinki nagrajevalo po rezultatih.

4. KULTURA

Posodobitev strateških dokumentov s področja kulture

- Sprejeli bomo resolucijo o nacionalnem program za kulturo.
- Sprejeli bomo resolucijo o nacionalnem program za jezikovno politiko.
- Potenciale kulture bomo umestili v krovne dokumente drugih področij.

Uveljavitev slovenskega jezika v domačem in mednarodnem okolju

- V domačem okolju bomo zagotovili dosledno javno rabo slovenščine.
- Promovirali bomo uporabo slovenskega jezika na tujih univerzah.
- Spodbujali bomo dostopnost do slovenske pisane besede z delovanjem Javne agencije za knjigo.
- Poskrbeli bomo za izboljšanje socialnega položaja, zlasti knjižnih ustvarjalcev.

Ljubiteljska kultura je eden izmed temeljev dostopnosti do kulturnih dobrin

- Večji poudarek bomo namenili ljubiteljski in ljudski kulturi ter jo jasneje umestili v normativni okvir.
- Ustrežneje bomo uredili področje avtorskih pravic.

Mednarodna promocija kulturne dediščine

- Vzpostavili bomo operativna nacionalna registra žive kulturne dediščine ter nepremične kulturne dediščine.
- Naš cilj bo povečati število vpisov na seznam UNESCO.
- Prazgodovinski kulturi kolišč želimo na seznam dodati še druge imenitosti slovenske kulturne dediščine.

Vzpostavili bomo nove standarde v knjižničarstvu

- Ključni projekt knjižničarske infrastrukture bo gradnja Narodne in univerzitetne knjižnice.
- Vzporedno bodo tekli postopki ureditve primernejših prostorov v celotni mreži splošnih knjižnic.
- Ukinili bomo članarino v vseh splošnih knjižnicah s ciljem večje dostopnosti do temeljev znanja.

Kultura je gradnik regionalizacije

- Podaljšali bomo veljavnost Zakona o zagotavljanju sredstev za nekatere nujne programe Republike Slovenije v kulturi, da uresničimo številne projekte, obnovimo kulturne spomenike, investiramo v javne zavode, v ljubiteljsko kulturo, knjižničarstvo in kulturniške mreže.
- V sodelovanju z lokalnimi skupnostmi bomo proučili možnosti za trajno ureditev statusa in sofinanciranja pokrajinskih in občinskih muzejev in galerij.

Moderna medijska zakonodaja

- Oblikovali bomo podobo medijskega prostora v širšem krogu, ne da bi podlegali lobističnim interesom in političnemu izsiljevanju.
- Naš cilj bo avtonomija novinarskega dela, to razumemo kot soudeležbo novinarjev v procesih odločanja.
- Za medije posebnega pomena, ki pripravljajo in posredujejo informacije lokalnega značaja bomo zagotovili trajnejši in stabilnejši vir javnega financiranja.
- Radioteleviziji Slovenija bomo zagotovili trajnejšo statusno obliko v okviru zavodske ureditve ter stabilnejše in pred političnimi vplivi varnejše mehanizme upravljanja in financiranja.

Spodbudno umetniško okolje

- Ustvarjalcem in spremljajočemu podpornemu osebju v javnih zavodih bomo zagotovili primerno umestitev v sistem plač in spodbudili ustvarjalnost brez zadržkov.

5. GOSPODARSTVO

Sprostitev razvojnih potencialov Slovenije

- V zaostrenih razmerah globalnega sveta bomo Slovenijo razvijali v prostor stabilnosti, ki bo sposoben hitrega prilagajanja na nove razmere in ki bo s svojo tekmovalno sposobnostjo vir konkurenčne prednosti in socialne blaginje v družbi.
- Razumemo ekonomske, socialne in okoljske spremembe v svetu. Prizadevali si bomo za trajnostni razvoj kot način uravnoteženega razvoja s hkratnim upoštevanjem okoljske, socialne in ekonomske dimenzije. Prestrukturiranje Slovenije v nizkoogljično družbo razumemo kot vir prihodnje konkurenčnosti in naprednosti slovenske ekonomije in družbe.

Skrb za državno premoženje

- Zagotavljali bomo stabilno lastniško strukturo podjetij strateškega pomena za državo, da bi ohranili sedeže podjetij in slovenske blagovne znamke v Sloveniji in s tem zagotovili nadaljnji razvoj in vključenost slovenskega znanja in izkušenj.
- Za boljše upravljanje državnega premoženja bomo prestrukturirali Agencijo za upravljanje kapitalskih naložb RS (AUKN), ker se je dosedanji model pokazal za omejeno učinkovitega, čeprav pomeni bistveno novost in korak naprej glede na dosedanje upravljanje državnega premoženja. Portfeljske naložbe bomo še vedno upravljali prek AUKN, strateške naložbe pa bomo smiselno razdelili med AUKN in ministrstva. Kjer je skoncentrirana odgovornost, mora biti tudi korporacijsko upravljanje. Zlasti to velja za izpolnjevanje nacionalnih programov.

Modernizacija slovenskega gospodarstva in podjetništva

- Dosegli smo največje proračunsko prestrukturiranje z rekordnimi vlaganji v znanost, raziskave in razvoj ter prestrukturiranje gospodarstva. Nadaljevali bomo večanje podpore gospodarstvu za učinkovit prehod v gospodarstvo visoke dodane vrednosti, nizkoogljičnega odtisa in kakovostnih delovnih mest.
- Podpirali bomo rast, ki temelji na dobro izobraženi, učinkoviti, vestni in razgledani delovni sili s poudarkom na izvoznih dejavnostih z visoko dodano vrednostjo. V tem bomo v veliki meri sledili smernicam široko usklajene in sprejete raziskovalno-inovacijske strategije Slovenije. Nadaljevali bomo politiko povečanja vlaganj za raziskave in razvoj (3 % BDP do leta 2015).
- Nadaljevali bomo z davčnimi olajšavami in subvencijami za zagon novega investicijskega cikla gospodarstva.

- Ker se izvozniki pritožujejo nad nepovezanostjo institucij in slabo odzivnostjo gospodarske diplomacije, bomo zagotovili sodelovanje in sinergijo pri izvozu izdelkov in storitev, vhodnih in izhodnih neposrednih tujih investicij, mednarodni tehnični pomoči, tržnih raziskavah v tujini, Slovenski izvozni in razvojni banki, Javni agenciji za podjetništvo in tuje investicije, Ministrstvu za zunanje zadeve. Izvoz bomo podpirali tudi s kulturnimi projekti, športnimi dogodki ter raziskavami in razvojem, kar vse zahteva ofenzivno mednarodno trženje.
- Podpirali bomo razvoj podjetništva s podporo tehnološkimi parkom, inkubatorjem in drugim podpornim strukturam za pospeševanje podjetništva ob vseh slovenskih univerzah in raziskovalnih inštitutih.
- Prek Evropske investicijske banke in Slovenske izvozne in razvojne banke bomo zagotovili financiranje gospodarskih projektov.
- Kapitalsko bomo okrepili sklade tveganega kapitala in pospešili financiranje dobrih idej v fazi nastanka, zagona in preboja.
- Okrepili bomo financiranje podjetij, dobrih poslovnih idej ter kreativnosti.
- Povečali bomo sredstva za tehnološki razvoj in inovativnost ob strožjem ocenjevanju učinkov projektov.
- Spodbujali in olajšali bomo delovanje centrov kompetentnosti in odličnosti ter dvignili kriterije za njihovo sprotno ocenjevanje in presojo učinkov (bodočega) vlaganja.

Več neposrednih in tujih investicij

- Z vrsto spodbudnih administrativnih ukrepov in spremembo finančnih orodij bomo olajšali neposredne tuje investicije (greenfield investicije) in še naprej uspešno preprečevali tajkunizacijo slovenskih podjetij.
- Podpirali bomo uspešne prakse tujih neposrednih investicij.
- Zagotovili bomo sredstva za sofinanciranje neposrednih tujih investicij.
- S politiko pametnega in trajnostnega prostorskega razvoja bomo zagotovili večjo atraktivnost za tuje neposredne investicije za dejavnosti z visoko dodano vrednostjo. Pri tem bomo prednostno razvijali področja ob stičiščih avtocestnega in železniškega omrežja ter ugodnih navezav na letalske in pomorske blagovne tokove.

Pomoč za prestrukturiranje podjetij

- Zagotovili bomo ugodne vire financiranja za nadaljevanje prestrukturiranja slovenskih gospodarskih družb.
- Nadaljevali bomo dobro prakso prenosa znanj in izkušenj pri prestrukturiranju družb prek Posebne družbe za podjetniško svetovanje.
- Pri presoji podpore podjetjem bomo sledili cilju zadržati čim več delovnih mest.

Energetska neodvisnost kot garant suverenosti

- Zagotovili bomo optimalno, gospodarno in osredotočeno obratovanje energetskega sistema od domače proizvodnje do internega in mednarodnega prenosnega sistema ter distribucije, ki je temelj zanesljive oskrbe z energijo.
- Zgradili bomo prve vetrne elektrarne v Sloveniji.
- Spodbujali bomo uporabo sončne energije tako za gospodinjstva kot industrijo.
- Nadaljevali bomo gradnjo verige hidroelektrarn na spodnji Savi.
- Izkoristili bomo vodni potencial srednje Save.
- Za zanesljivo in konkurenčno oskrbo z naftnimi derivati ter plinom bomo težili k diverzificiranim potem dobave energentov in skrajšanju verige dobavnih poti. Zaradi okoljske in tehnične sprejemljivosti zemeljskega plina bomo zagotovili pobudo za fleksibilnejša pravila o zakupu plinovodnih poti.
- Dokončali bomo začetni projekt šestega bloka Termoelektrarne Šoštanj, pri čemer bomo zagotovili učinkovito in transparentno vodenje projekta.
- Modernizirali bomo Termoelektrarno Trbovlje za uporabo različnih vrst goriv ob upoštevanju, da se mora obremenitev okolja (onesnaževanje zraka v geografsko zelo zaprti dolini) zmanjševati.
- Povečali bomo energetska neodvisnost in ohranili primerno raznolikost proizvodnih virov z gradnjo drugega bloka Nuklearne elektrarne Krško in povečanimi javnimi in zasebnimi vlaganji v vse oblike obnovljivih virov energije.
- Pri shranjevanju jedrskih odpadkov bomo upoštevali najvišje varnostne standarde in okoljsko sprejemljivost.
- Zagotovili bomo varno in zanesljivo delovanje oz. nadomeščanje obstoječe ključne energetske infrastrukture z novimi objekti, kot npr. s podaljšanjem obratovalne dobe obstoječe nuklearne elektrarne in gradnje drugega bloka, zagotovili bomo nadaljnji razvoj omrežja električne energije (začeli bomo projekt gradnje daljnovoda Krško–Beričevo ter pripravili povezavo z Madžarsko in posodobili interne povezave in stikališča) in plinovodnega sistema.
- Z davčno politiko in nepovratnimi sredstvi bomo spodbujali ukrepe za učinkovito rabo energije, predvsem na javnih objekti in individualnih stavbah.
- Sprejeli bomo nacionalni energetska program in drugo potrebno zakonodajo, pri čemer bomo upoštevali okoljsko, socialno in trajnostno dimenzijo.
- Ustvarjali bomo pogoje za ustrezno izrabo odpadkov, lesne biomase in ostankov lesne proizvodnje za proizvodnjo električne energije in soproizvodnjo toplote. Zavzemali se bomo, da bosta soproizvodnja toplote in električne energije temeljili na ekonomičnosti in maksimizaciji izkoristkov celotne verige uporabe energentov. Biomasa je domači vir, ki naj poleg energetske vrednosti zagotovi tudi razvoj mednarodno konkurenčnih tehnologij.

Odgovorno z javnimi sredstvi

- Vsako spodbudo razvoju gospodarstva, ki temelji na javnih sredstvih, bomo ocenili z vidika novih delovnih mest in učinkovitosti porabe sredstev.

Dejavnosti s posebnimi davčnimi olajšavami

- Posebne davčne olajšave, 100 % oprostitev plačila davka od dohodka pravnih oseb v obdobju petih let bomo vzpostavili za dejavnosti, za katere smo prepričani, da predstavljajo strateške prednosti Slovenije in lahko zagotovijo nova delovna mesta.
- Krepili bomo razvoj slovenskega turizma z razvojem turistične infrastrukture, razvoj etničnih in ekoloških vsebin ter spodbujali ponudnike doživljajskih vsebin. Ob turizmu družinskih podjetij bomo podpirali tudi vstop globalnih turističnih ponudnikov na slovenski trg.
- Lesna industrija je lahko ponovno pomembna gospodarska panoga. Spodbudili bomo njeno kapitalsko in poslovno povezovanje od proizvodnje lesa do predelave v izdelke z višjo dodano vrednostjo.
- Posebno pozornost in podporo bomo namenili biotehnoškimi podjetjem, farmacevtskim firmam in zdravstvenim storitvam.
- Spodbujali bomo kreativne industrije.
- Logistična podjetja so se znašla v težkem položaju zaradi izpada nekaterih segmentov poslovanja in nujno potrebujejo spodbudo, da ohranijo svoj položaj na domačem trgu in da ga lahko širijo na svoje tradicionalne trge.
- Med dejavnosti, ki jih bomo spodbujali z davčnimi olajšavami, sodijo tudi vlaganja v razvoj obnovljivih virov energije ter nizkoogljične in okoljske tehnologije.

6. FINANCE

Javne finance za stabilen razvoj

- Predani bomo programskemu načrtovanju proračuna, kar pomeni, da bomo izdatke načrtovali na osnovi učinkovitosti in trajnosti konkretnih projektov in programov.
- Prek sistema indikatorjev učinkovitosti posameznih projektov in programov bomo izboljšali učinkovitost porabe javnih sredstev.
- Nadaljevali bomo trošarinsko politiko, ki bo spodbujala gospodarske aktivnosti in ne bo povzročala pritiskov na rast maloprodajnih cen.
- Sankcionirali bomo neracionalno zbijanje cen pri javnih naročilih, saj naredijo nasedli in nedokončani projekti največjo škodo proračunskim sredstvom.

Zniževanje javnofinančnih izdatkov

- Tako na normativni kot na izvedbeni ravni bomo uveljavili fiskalno pravilo, ki bo omejilo rast javnofinančnih izdatkov in dolga države.

- Omejitev javnofinančnih izdatkov bo do konca prihodnjega petletnega obdobja postopno odpravila strukturni primanjkljaj, tako da se dolg države do konca istega obdobja ne bo povečal nad 45 % BDP. Temu cilju bomo podredili uresničevanje vseh proračunskih politik in organizacijo javne uprave.
- Dolgoročno vzdržnost javnih financ bomo zagotovili s spremembami v pokojninskem in zdravstvenem varstvu.
- Popravili bomo davčni sistem, kar bo povezano tudi s spremembami pokojninskega in zdravstvenega zavarovanja ter dolgotrajne oskrbe. Zagotovili bomo čim enakomernejšo porazdelitev davčnih bremen med vse davčne zavezanke s tem, da si bomo prizadevali povečati posredne davke na račun znižanja neposrednih davkov. Znižali bomo davčno obremenitev stroškov dela in povečali davčno obremenitev premoženja in nadstandarda.
- Nadaljevali bomo projekt učinkovitega pobiranja davkov (davčne blagajne) in vzpostavitev centralnega davčnega knjigovodstva. V celoti bomo odpravili možnost odlaganja ali obročnega odplačevanja prispevkov, z usmerjenimi in obsežnimi inšpekcijskimi nadzori bomo še naprej povečevali izterjavo neplačanih davkov tudi na področjih dela na črno.
- 50-odstotno bomo obdavčili vse plasmaje v davčna nebesa.

Davek na finančne transakcije

- Uvedli bomo 0,05-odstotni davek na finančne transakcije, s čimer bomo omejili finančne špekulacije in izboljšali obstoječi poslovni model finančnega sistema. Davek predstavlja enega od instrumentov za finančno reformo in fiskalno stabilizacijo, vendar ne bo obremenil fizičnih oseb oziroma potrošnikov, temveč banke, ki so soustvarile krizo.

7. JAVNA UPRAVA

Plače v javnem sektorju bodo postale odvisne od kakovosti dela

- Skupni obseg stroškov dela bomo ohranili na ravni leta 2011 najmanj do dosežene triodstotne gospodarske rasti.
- Povečali bomo gibljivi del plače, tako da bo znašal najmanj do 20 % osnovne plače, za slabo delo se bo plača lahko znižala za enak obseg. Skupni obseg sredstev za gibljivi del plače bo znašal do 5 % mase sredstev za plače.
- Valorizacija osnovne plače ne bo avtomatična, ampak odvisna od gospodarskih razmer.
- Vertikalno in horizontalno napredovanje bo odvisno od posameznikove uspešnosti.
- Kadrovske načrte bodo postali sredstvo za upravljanje organizacije v rokah vodstva. Regulacijo števila zaposlenih bomo izvajali prek omejevanja mase stroškov dela in ne več prek dovoljenega števila zaposlenih v kadrovskih načrtih.
- Poenotili bomo vse osebne prejemke v celem javnem sektorju.

Cenejša in učinkovitejša državna uprava

- Na začetku mandata bomo postavili novo organizacijsko strukturo državne uprave z desetimi ministrstvi. Ožji deli ministrstev bodo združevali naloge, vezane na oblikovanje sistema oziroma posameznih politik. Izvajanje politik bo potekalo v organih v sestavi ali pa v agencijah, ki so že ustanovljene.
- Vlada bo delovala z naslednjimi ministrstvi:
 1. ministrstvo za notranje zadeve
 2. ministrstvo za zunanje in evropske zadeve
 3. ministrstvo za obrambo
 4. ministrstvo za finance
 5. ministrstvo za pravosodje in upravo
 6. ministrstvo za raziskave, znanost, tehnologijo in gospodarstvo
 7. ministrstvo za promet in prostorsko načrtovanje
 8. ministrstvo za izobraževanje in kulturo
 9. ministrstvo za zdravje, delo, družino in socialne zadeve
 10. ministrstvo za prehrano in okolje
- Ministrstva se bodo združevala po popisu poslovnih procesov, kjer bomo nekatere določili na novo in jih poenostavili. Na tej podlagi bo oblikovana nova organizacijska struktura, ki ji bo treba prilagoditi kadrovska zasedbo, in sicer po številu, znanju, izobrazbi in kompetencah.
- Da bi znižali stroške delovanja in povečali kakovost, bomo nadaljevali proces centralizacije nekaterih funkcij na ravni celotne državne uprave brez izjeme. Med te naloge sodijo najmanj: izvajanje javnih naročil, upravljanje nepremičnega premoženja, vodenje državnih investicij, informacijska podpora ter kadrovska funkcija.
- Nekatero naloge države bomo skupaj s financiranjem teh nalog prenašali na povezane lokalne skupnosti (regijske skupnosti občin), da zagotovimo izvajanje pristojnosti tam, kjer je to najbolj optimalno. Posledično bomo okrepili javni nadzor nad izvajanjem teh pristojnosti.
- V ministrstvih bomo centralizirali opravljanje podpornih nalog tudi za organe v sestavi in za agencije. Izvedli bomo centralizacijo podpornih nalog tudi v upravnih enotah.
- Nadgradili in okrepili bomo inšpekcijske službe, tako da bodo postale učinkovitejše in bolj odzivne.
- Uvedli bomo kreditne točke za delovanje institucij, ki jih bodo le-te dobile na podlagi ocene svojega dela.

Bolj odgovorni in učinkoviti javni zavodi

- Zasebni sektor bo izvajal javno službo samo tam in v takem obsegu, kot je javni zavodi z obstoječimi zmogljivostmi ne morejo.

- Tržna dejavnost javnih zavodov bo mogoča samo toliko, kolikor ne bo ogrožala javnih služb. Javni zavodi ne bodo mogli izvajati iste dejavnosti kot javna služba in kot tržno dejavnost. Uvedeni bodo mehanizmi, ki takim zavodom, npr. na področju raziskovalne in inovacijske dejavnosti ter visokošolskega izobraževanja, ki terja sodelovanje z gospodarstvom, omogočajo izstop iz sistema javnih zavodov oziroma se ustrezno spremeni obstoječa zakonodaja.
- Za zaščito uporabnikov bodo državni organi izboljšali nadzor nad izvajanjem javne službe tako v javnih zavodih kot pri zasebnikih. Za znižanje stroškov bo financer izvajal ustrezen nadzor nad stroškovno ceno javne storitve. Ustanovitelj bo svoj nadzor izvajal predvsem prek doslednega spremljanja rezultatov in učinkov delovanja javnega zavoda.
- Direktorji javnih zavodov bodo postali v polni meri odgovorni za učinkovito izvajanje javne službe in za poslovni rezultat. Za presojo učinkovitosti bomo postavili standarde kakovosti in stroškovne učinkovitosti in jih spremljali kot ustanovitelj. Njihova funkcija bo omejena na največ dva zaporedna mandata.
- Ustvarili bomo preglednejši način financiranja javne službe, ki bo zagotavljal povezavo med ceno storitve in plačilom za opravljanje storitve. Na posameznih področjih bodo ponovno preverjeni normativi in standardi, ki bodo postali ključni pri kalkulaciji cene.
- Poenostavili bomo finančno poslovanje javnih zavodov, vendar kljub temu zagotovili striktno ločevanje finančnih tokov javnega in zasebnega denarja.
- Pri upravljanju javnih zavodov bodo imeli več besede uporabniki storitev, ustanovitelj in financer pa bosta uporabljala druge nadzorne mehanizme.

8. ZNANJE IN TEHNOLOGIJA ZA KAKOVOSTEN RAZVOJ

Odličnost znanja

- Spodbujali bomo okoliščine za odličnost visokošolskega izobraževanja in znanstvene dejavnosti, s čimer bomo ustvarjali visoko ustvarjalne kadre.
- Poskrbeli bomo, da bo visokošolski izobraževalni sistem prilagojen svetovnim trendom in bo ponujal znanje in programe na nivoju razvitega sveta.
- Zagotavljali bomo nadaljnjo avtonomnost raziskovalne in znanstvene dejavnosti.

Poslovna iniciativa v družbi znanja

- Za prehod v družbo znanja bomo skrbeli za povezan trikotnik institucij znanja: ustvarjanje (raziskave), prenos (izobraževanje) in uporaba znanja (inovacije).
- Pospševali bomo odličnost temeljnega raziskovanja, ki je prvi pogoj za uspešne aplikacije. Nadaljevali bomo podporo aplikativnim raziskavam, ki jih potrebuje gospodarstvo.

- Nacionalne standarde bomo prilagodili standardom razvitih držav na vseh področjih. Za pospešitev internacionalizacije bomo odprti za vse iniciative.
- Prilagodili bomo plačni sistem raziskovalcev, katerih plače so razmeroma nizke in trenutno ne stimulirajo kakovostnega dela.

Sožitje znanja in tehnologije

- Za prenos znanja v tehnologije bomo opustili toge sheme in kalupe, ki utesnjujejo razvojno-raziskovalno dejavnost.
- Modernizirali in optimizirali bomo gibljivost ter prehodnost (vertikalno in horizontalno) med institucijami.
- Ustvarili bomo okolje, ki bo motiviralo kadre v raziskovalni in akademski sferi ter spodbujalo prisotnost in enakopravnost žensk v znanosti, še zlasti v naravoslovnih in tehniških znanostih.

Informacijska družba bo hrbtenica tehnološkega razvoja

- Z nacionalnim okvirom spodbujanja razvoja informacijske družbe, ki bo upošteval tehnološki, družbeni in zakonodajni okvir, bomo povečali inovativnost in konkurenčnost gospodarstva, število delovnih mest z visoko dodano vrednostjo, kakovost življenja in enakomernost regionalnega razvoja.
- Skrbeli bomo za učinkovit trg elektronskih komunikacij in s tem najboljše storitve telekomunikacijskega sistema ob ugodnih cenah.
- Spodbujali bomo razvoj slovenskega trga e-vsebin zaradi razvoja domačega kulturnega okolja in jezika.
- Sprejeli bomo programe za promocijo inovativnosti v podjetjih in družbi z ustreznimi davčnimi spodbudami, programi izobraževanja ter programom pomoči manjšim podjetjem pri uvajanju sodobnih prijemov e-poslovanja in e-storitev za evropski trg.
- Z računalniškim opismenjevanjem otrok bomo v okviru izobraževalnega procesa začeli že ob vstopu v obvezno izobraževanje, da bo računalnik postal v njem eno ključnih orodij.
- Spodbujali bomo programe izobraževanja za učinkovito rabo e-storitev za starejše in osebe z oviranostjo.
- Zavzemali se bomo za odprto upravo z umikanjem birokratskih ovir, poenostavitvijo upravnih postopkov, hkrati pa bomo občanom omogočali bolj kakovosten vpogled v delovanje uprave.
- S ciljem spletnega komuniciranja uprave bomo združili e-upravo in korporativna spletna mesta ministrstev in organov v uporabnikom naravnano okolje.
- Vzpostavili bomo politiko odprtega dostopa do podatkov, nabor pravil za javno dostopnost in uporabnost podatkov v lasti države.
- Naš cilj bo vzpostavitev mednarodno primerljive, če ne inovativne podpore informacijski družbi skozi javni dialog oziroma e-participacijo.

Dostopne e-vsebine

- V odnosu do intelektualne lastnine bo potreben premislek, saj lokalna in evropska zakonodaja, ki zadeva avtorske in sorodne pravice, ni življenjska.
- Nudili bomo podporo digitalizaciji medijev, saj neiznajdljivost medijev v prehodu v digitalno dobo lahko škoduje standardom informatiziranosti občanov.
- Naš cilj bo večanje javnega digitalnega dialoga, prepoznavnost Slovenije in udeležba v procesih Evropske unije pri e-vsebinah.

Dostop do računalnika in interneta

- Dosegli in presegli bomo povprečje Evropske unije v dostopu do računalnikov in širokopasovnega interneta.
- Z optičnimi povezavami bomo povečali internetni dostop v ruralnih okoljih.

9. RAZVOJ, EVROPSKA SREDSTVA, REGIONALNA POLITIKA IN LOKALNA SAMOUPRAVA ZA VEČJO UČINKOVITOST

Pospešen razvoj Slovenije

- Zavzemali se bomo za usklajeno in projektno razvojno načrtovanje na ravni države.
- Koordinirali bomo strukturne reforme in spremljali ter vrednotili procese in učinke, ki iz njih izhajajo.
- Spremljali in vrednotili bomo doseganje razvojnih ciljev države.
- Po potrebi bomo ustanovili strokovne izvedbene skupine za hitro reševanje čezsektorskih problemov in projektov (projektni pristop).

Uspešno črpanje evropskih sredstev

- Nadaljevali bomo aktivnosti za poenostavitev in optimizacijo sistema uresničevanja kohezijske politike ter za pospešeno črpanje sredstev.
- Aktivno bomo sodelovali v pripravah na novo finančno perspektivo 2014–2020.

Skladnejši in enakomernejši razvoj

- Nadaljevali bomo sistemsko dodeljevanje regionalnih razvojnih spodbud na podlagi načel območne razvojne politike.

- Nadaljevali bomo program spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije 2010–2015.
- Nadaljevali bomo program spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore Pokolpju v letih od 2011 do 2016.
- Izvajali bomo regionalne spodbude na obmejnih problemskih območjih.
- Zavzemali se bomo za dodeljevanje povratnih spodbud prek Slovenskega regionalno-razvojnega sklada.

Razvojno povezovanje občin

- Zaustavili bomo delitev občin in spodbujali njihovo teritorialno, funkcionalno in finančno povezovanje.
- Pripravili bomo predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o financiranju občin, ki naj bi spremljal zakon o obdavčitvi nepremičnin. Njegov namen je krepitev finančne avtonomije občin – enega izmed temeljnih načel lokalne samouprave. Uvedeni davek na nepremičnine bo temeljni vir njihovega financiranja.
- Pripravili bomo predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi: vzpostavitev pravne podlage za uresničevanje posamezni občini in vsebini njenih nalog najustrežnejših oblik sodelovanja občanov pred odločanjem in pri odločanju, določitev ukrepov za uresničevanje javnega interesa v mladinskem sektorju za prednostno delovno področje občine ter poenostavitve postopkov ustanavljanja institucionalnih oblik medobčinskega sodelovanja.
- Nadaljevali bomo priprave za decentralizacijo in dekoncentracijo upravnih in razvojnih funkcij države.

10. KAKOVOST ŽIVLJENJA IN SOBIVANJA – ZELENA POLITIKA PRIHODNOSTI

Spodbujanje učinkovite rabe energije

- Z učinkovito rabo energije bomo na najcenejši in najučinkovitejši način dosegli, da ne bo treba povečati proizvodnje energentov.
- Največje zmanjšanje porabe fosilnih goriv bomo dosegli s prednostnim razvojem integriranega javnega potniškega prometa in z destimulacijo osebnega prevoza.
- Še naprej bomo racionalizirali porabo električne energije oziroma je ne bomo povečevali.
- Vlagali bomo v projekte obnovljivih virov energije in ustvarjali okoliščine za njihov razvoj.
- Spodbujali bomo uvajanje električnih avtomobilov, mrežo polnilnic, ugoden davčni režim in možnost nadaljnje prodaje.

Trajnostni razvoj je edina in dobra alternativa

- Slovenija je zelena. To pomembno družbeno soglasje in razvojno prednostno hotenje naših ljudi razumemo kot izjemno prednost naše države in strateško pomembno ločnico med naprednim in nazadnjaškim v prihodnje. Slovenija hoče biti napredna družba.
- Družbo moramo organizirati na trajnostni način, da bomo ohranili in povečali možnosti prihodnjih generacij za kakovostno življenje, dostopne naravne vire in prijazno sobivanje na našem planetu.
- V vseh stvareh in na vseh področjih si bomo prizadevali za oblikovanje ravnotežja med kakovostjo življenja, socialno varnostjo, možnostmi posameznika, okoljsko vzdržnostjo in ekonomsko konkurenčnostjo.
- Promovirali in spodbujali bomo dobre prakse za trajnostno organiziranje gospodarstev, gospodarstva, kmetijstva in javnega sektorja pri porabi energije, zadovoljevanju potreb po hrani, mobilnosti in načinu prebivanja.
- Spodbujali bomo večanje vloge slovenskega gospodarstva in znanosti pri uvajanju in razvoju novih okoljskih tehnologij, še posebej pri varovanju voda in drugih naravnih virov, ravnanju z odpadki ter nizkoogljičnimi tehnologijami na področju energetike, mobilnosti, kmetijstva ter obnovljivih virov energije.
- Napredna okoljska in podnebna politika je vir prihodnje konkurenčnosti in razvojne sposobnosti slovenskega gospodarstva z novimi, visoko kakovostnimi delovnimi mesti.
- Z novo zakonodajo na tem področju bomo dosegli to, da bodo v ceni proizvodov in storitev upoštevani tudi vsi eksterni stroški, ki bremenijo okolje in doslej niso bili zajeti. S tem in z ozaveščanjem potrošnikov bomo dosegli spreminjanje potrošniških navad. To bo tudi ena od prednostnih politik na ravni našega delovanja v Evropski uniji in Svetovni trgovinski organizaciji.
- Z zeleno davčno politiko bomo razvijali princip onesnaževalec plača, spodbujali nastanek okolju prijaznih podjetij ter postopoma ukinjali za okolje obremenjujoče dejavnosti, ki bodisi z izpusti bodisi z ustvarjanjem škode naravnim virom poslabšujejo kakovost življenja in možnosti prihodnjih generacij.

Preprečevanje in prilagajanje podnebnim spremembam

- S sprejemom strategije Slovenije za prehod v nizkoogljično družbo in s podnebnim zakonom bomo v Slovenijo pripeljali uspešne prakse in spodbude za prehod družbe, prebivalstva, gospodarstva, energetike, prometa, kmetijstva in drugih sektorjev v družbo z nizkimi izpusti toplogrednih plinov.
- Na globalnih in regionalnih ravneh bomo delovali v skladu z Deklaracijo o aktivni vlogi Slovenije pri oblikovanju nove svetovne politike podnebnih sprememb, sprejeto v mandatu naše vlade, in uresničevali tako globalno kot tudi lokalno dimenzijo nujnosti prehoda v nizkoogljično družbo.

11. PROSTORSKI RAZVOJ KOT KLJUČNO RAZVOJNO GONILO V STRATEGIJI RAZVOJA SLOVENIJE

Prostorsko urejanje je ključno za razvoj Slovenije

- Prostorsko urejanje bo imelo ključno vlogo za razvoj Slovenije. Prostorski razvoj je tisti, ki razmešča dejavnosti v prostoru in skrbi za smiselni, kontinuirani in celoviti razvoj policentrične poselitve. Prometna, energetska, komunalna, gospodarska in druge infrastrukture bodo smiselno sledile takemu razvoju.

Učinkovitejše in bolj smiselno umeščanje v prostor

- Vzpostavili bomo regionalni nivo prostorskega planiranja. Na vseh področjih razvoja je premalo regionalnega nivoja načrtovanja. Slovenija že ima statistične regije, ki jih lahko takoj uporabimo kot smiselno zaključene celote z ustrežno sistemsko vlogo. Dejstvo je, da nam bo regionalno prostorsko načrtovanje omogočilo učinkovitejše in krajše postopke umeščanja v prostor, predvsem za longitudinalne, prometne, energetske in komunalne prostorske ureditve, ki potekajo na območju več občin. Prioritetne državne prostorske načrte bomo tako neprimerno hitreje izvedli, kajti vsi varstveni režimi in ukrepi bodo upoštevani že v fazi regionalnega prostorskega razvoja.
- Sistem spremljanja stanja v prostoru bomo razvili v uporabno orodje, s katerim bomo lahko ves čas natančno spremljali uspešnost sledenja zadanim ciljem. Hkrati pa bomo imeli precizen vpogled v obremenjenost prostora iz različnih sektorskih vidikov.

Hitreje do gradbenih dovoljenj

- Prostorski informacijski sistem, ki ga že razvijamo, bo ugledal luč sveta v naslednjem letu in bo služil kot uporabno orodje pri informiranju javnosti o pogojih in usmeritvah gradbenega dovoljevanja, nosilci urejanja prostora pa ga bodo uporabljali kot bogato bazo podatkov, ki je nujna za njihove aktivnosti pri dajanju usmeritev in mnenj pri postopkih umeščanja v prostor. Novi prostorski informacijski sistem bo zmanjšal eno najhujših administrativnih ovir – pridobitev gradbenega dovoljenja.

Učinkovito lokalno urejanje prostora

- Intenzivno bomo pripravljali občinsko prostorsko načrtovanje nove dobe, ki se mora skleniti najkasneje do konca leta 2013. Učinkovitost oblikovanja občinskih prostorskih načrtov se je v mandatu naše vlade močno povečala.

Urbana prenova Slovenije

- Urbani razvoj v mestih, krajih in vaseh bomo usmerjali predvsem v vse vidike urbane prenove, kot je na primer energetska učinkovita prenova starejših energetska potratnih objektov.

12. DOBRO RAZVITA PROMETNA INFRASTRUKTURA KOT OSNOVA ZA VARNOST V PROMETU IN ZA KONKURENČNO SLOVENIJO

Razvoj prometne infrastrukture

- Skrbeli bomo za dobro razvito in uravnoteženo prometno infrastrukturo, ki je osnova za konkurenčnost države in ki deluje integrativno na od središča ekonomskega življenja sicer odmaknjene dele gospodarstva ter omogoča policentrični razvoj države. Takšna ureditev omogoča kar najmanjši možni vpliv na okolje, ob tem da je promet danes eden najhujših onesnaževalcev.
- Nadaljevali bomo z razvojem ustrezne prometne infrastrukture tudi na območjih, ki so odmaknjena od avtocestnega in železniškega omrežja, kot so tretja, tretja a in četrta prometna os, ki bodo povezovale regije v Sloveniji, Avstriji, Italiji in na Hrvaškem. Da bomo pri tem lahko uspešni, bomo direktorat za prostor iz ministrstva za okolje in prostor prenesli na ministrstvo za promet.
- Posodobili bomo železniško infrastrukturo v skladu z nacionalnim programom gradnje in obnove železniške infrastrukture kot prioriteten infrastrukturnim programom.

Varnost v prometu

- Varnost v prometu je prva prioriteta. Nadaljevali bomo uveljavljanje novih preventivnih in rehabilitacijskih programov, utrjevanje in razvoj prometne vzgoje ter šol vožnje v Agenciji za varnost prometa in s spodbujanjem ter podporo civilne družbe.
- Spodbujali bomo gradnjo kolesarske infrastrukture in zaščito najšibkejših udeležencev (pešci, otroci, starejši udeleženci) ter tehničnih preventivnih in nadzornih sistemov za spoštovanje najpomembnejših dejavnikov varnosti.
- Uvedli bomo sistem nagrajevanja (s pozitivnimi točkami in denarnim dobroimetjem) dobrih in varnih voznikov s ciljem spodbujanja pozitivnega vedenja in prizadevanja, da bodo vozniki varni in skrbni udeleženci v prometu.

Geostrateški položaj Slovenije kot ključna konkurenčna prednost v prometu in logistiki

- Slovenija ima pomemben geostrateški položaj in pričakujemo, da bo večina desetega in petega panevropskega koridorja del evropskega jedrnega omrežja, preostali del pa bo v celovitem omrežju. Sprejem državnega prostorskega načrta za koprsko pristanišče in nacionalni program gradnje železniške infrastrukture bosta poleg že zgrajenih in bodočih avtocestnih povezav hrbtenica za izkoriščanje geostrateškega položaja R Slovenije in osnova zanjo kot logistično platformo srednje in jugovzhodne Evrope.
- Nadaljevali bomo strateško usmeritev Republike Slovenije kot logistične platforme srednje in jugovzhodne Evrope.
- Na križišču petega in desetega koridorja, železnice in mariborskega letališča bo država začela vzpostavljati mednarodno logistično središče s sprejemom državnega prostorskega načrta, spremembami namembnosti zemljišč in njihovim komunalnim opremljanjem ter našla strateškega partnerja za nadaljnja vlaganja in razvoj mariborskega letališča kot mednarodno pomembnega tovornega letališča z na novo vzpostavljenim logističnim centrom ter proizvodnimi površinami za industrijo z visoko dodano vrednostjo.

Mobilnost ljudi, prijazna ljudem

- Mobilnost prebivalstva, ki upošteva načela trajnostnega razvoja in zagotavlja razvoj demografsko in ekonomsko ogroženih področij, je naša pomembna prioriteta. Nadaljevali bomo projekt integracije javnega potniškega prometa, ki bo z enotno vozovnico, usklajenimi voznimi redi, urejenimi prestopnimi točkami in dobrimi informacijami za uporabnike povezal železniški, avtobusni in mestni promet. Projekt bo končan v letu 2013 in bo uporabnikom zagotovil večjo dostopnost do javnega potniškega prometa, večjo hitrost in razvoj novih oblik prevozov za redkeje poseljena območja. Spodbujanje javnega potniškega prometa bomo zagotavljali tudi s spodbujanjem gradnje parkirišč in kolesarnic na postajališčih (P+R) in dobro prakso pri upravljanju prometne infrastrukture z zagotavljanjem prometnih pasov za javni potniški promet in s spreminjanjem dovoljene smeri glede na prometne konice.
- Upravljanje cestnega prometa je še popolnoma v povojih. V okviru ministrstva za promet bomo organizirali učinkovito usmerjanje prometnih tokov glede na pričakovani obseg prometa, ob zastojih zaradi nesreč, ob gradnji ter obnovi prometnic in z vodenjem prevozov nevarnega blaga ter izrednih prevozov.

Letalske povezave so ključne za vsako razvito družbo

- Ob tem, ko smo uspeli ohraniti nacionalnega letalskega prevoznika, se bomo zavzeli, da dobi strateškega partnerja ob pogoju, da ohrani sedež v Sloveniji in da leti še naprej pod našo znamko Adria Airways. Ohranitev prevoznika je ključna za kvalitetno mobilnost našega prebivalstva. Država brez dobrih letalskih povezav je za tuje vlagatelje nezanimiva, zato je mobilnost ključna tudi za gospodarstvo.

- V kriznih časih smo pomagali mariborskemu in portoroškemu letališču, da sta lahko nemoteno poslovali in razvoj obeh letališč bomo še naprej podpirali ter ustvarjali pogoje, da bo mariborsko letališče dobilo primerne operaterja. Še naprej bomo podpirali razvoj ljubljanskega letališča, kot so ga zastavili z glavnim načrtom, ki pomeni ambiciozno osnovo za zgraditev pomembnega regionalnega logističnega vozlišča.

Financiranje javne prometne infrastrukture

- Nastavili smo ustrezen model financiranja razvoja železniškega omrežja z navzkrižnim financiranjem železniške infrastrukture iz takse za cestna vozila in tem namenskim sredstvom bomo dodali še dodatne in tako zagotovili zadostno osnovo za vlaganja v železniško infrastrukturo skupaj s financiranjem iz ugodnih kreditov (kot so npr. tisti iz Evropske investicijske banke).
- Javno-zasebno partnerstvo bomo uporabili na vseh področjih gradnje infrastrukture, kjer bo to mogoče, zlasti pa na državnih cestah in železnicah. Glede na to, da je javno-zasebno partnerstvo lahko breme za zadolženost države, bomo promovirali modele razpoložljivosti, po katerih se plačevanje zasebnemu partnerju uredi tako, da dolžnost države ne pomeni novega zadolževanja in s tem povečevanja javnega dolga. To je ustrezna rešitev, ker je približno polovica državnih cest potrebna obnove in ker je proračunskega denarja vedno manj. Enako velja za modernizacijo nekaterih segmentov na železniški infrastrukturi (kot je npr. evropski sistem za upravljanje železniškega prometa **ERTMS**).

13. POVEČANJE PROIZVODNJE HRANE JE POGOJ ZA PREHRANSKO VARNOST SLOVENIJE

Večja varnost in kakovost hrane

- Potrošniku morajo kmet, obrtnik ali industrija ponuditi varno in kakovostno hrano ter zagotoviti ustrezne informacije o različnih pridelkih in prehranskih izdelkih ter njihovi kakovosti, ki mu dajo možnost izbire.
- Oblikovali bomo enotno institucijo za varnost in kakovost hrane, veterinarstvo ter nadzor v kmetijstvu, ribištvu, gozdarstvu in turizmu. Enotno vodenje in združitve dosedanjih organov bo omogočilo večjo racionalnost, učinkovitost in sistematičnost ter tudi še več nadzora, temelječega na oceni tveganja. Skupna evropska zakonodaja bo samo temelj, ki bo nadgrajen z lastnim znanjem in izkušnjami, vse za zaščito domačega potrošnika.
- Z domačo in evropsko zakonodajo bomo povečevali ozaveščenost prebivalstva o vsebnosti konzervansov, hormonov, umetnih barvil in drugih dodatkov v hrani s poudarjenimi opozorilnimi napisi o njihovi škodljivosti. Zaradi jasnih posledic za zdravje ljudi bomo tudi tem izdelkom postopno dodajali eksterne stroške, tudi stroške zdravstvenih storitev.

Večja proizvodnja hrane

- Za strateško varnost Slovenije bomo skrbeli s povečanjem samooskrbe s hrano. Varovali bomo obstoječe in v naslednjem koraku povečali površine kmetijskih zemljišč, ki morajo biti namenjene pridelavi hrane. Cilj je vsaj 90 % samooskrba pri krušnih žitih, vsaj 70 % pri zelenjavi in ohranitev ugodnega stanja samooskrbe pri mleku, govejem in perutninskem mesu, jabolkih ter poslovno in proizvodno prestrukturiranje hmeljarstva in prašičereje.
- Regulatorni organi bodo zaščitili domačo proizvodnjo pred nedovoljenimi praksami, država pa bo aktivno sodelovala pri zagotavljanju pravičnih odnosov v prehranski verigi in informiranju potrošnika.
- Proizvodno vezana plačila bodo spodbudila deficitarno proizvodnjo, kot je zelenjadarstvo.
- Država bo spodbujala poslovno povezovanje, razvoj in prenos znanja iz raziskovalnih v proizvodne procese in promocijo slovenske hrane.
- Lokalna oskrba bo prioriteta.
- Skrbeli bomo za kmetovanje z najvišjimi standardi varovanja okolja.
- Za razvoj kmetijstva in pridelave hrane bomo skrbeli z ustreznim družbenim in socialnim položajem kmeta, s spodbujanjem kmetijskega podjetništva v pridelavi in predelavi hrane, ki bo pripoznan tudi v davčni in socialni zakonodaji.

Ščitili bomo interes slovenskega kmeta

- V pogajanjih o novi evropski kmetijski politiki bomo ščitili interes slovenskega kmeta, kmetijstva in proizvodnje hrane. Pogajalska izhodišča bomo usklajevali z nevladnimi, strokovnimi in zainteresiranimi javnostmi. Poseben poudarek bomo dali poenostavitvam, dodatni podpori mladim kmetom in deficitarnim, vendar potrebnim proizvodnjam, spodbudam ekološki proizvodnji, ohranitvi proizvodnje na gorskih kmetijah in območjih z omejenimi možnostmi za kmetovanje, razvojnim aktivnostim, tehnološkim posodobitvam in izboljševanju konkurenčnosti, zavarovanjem proizvodnih in dohodkovnih tveganj ter spodbudam lokalnim aktivnostim za razvoj proizvodnje hrane.

Podpora institucijam

- Tudi v prihodnje bomo zagotavljali financiranje ali sofinanciranje raziskovalnega, strokovnega in izobraževalnega dela, ki bo bolj povezano, usklajeno in opredeljeno s potrebami sektorjev, s poudarkom na izboljševanju učinkovitosti in večji poslovni uspešnosti.
- Člani v zbornicah bodo sami odločali o obveznem ali neobveznem članstvu.
- Kmetijskim zadrugam bomo z ustreznimi zakonskimi popravki omogočili, da bodo usposobljene za celovit servis kmetijski proizvodnji od nabave, strokovnega svetovanja in trženja prehranskih proizvodov.
- Kmetijsko svetovalno službo bomo statusno in organizacijsko prilagodili strokovnim potrebam, ter zahtevam v kmetijski proizvodnji.

Gozd je razvojna priložnost Slovenije

- Gozd vidimo kot razvojno priložnost Slovenije. Strokovno delo v gozdarstvu bomo nadgradili z aktivnostmi za boljši gospodarski izkoristek. Krepitev gozdno lesne verige pomeni ukrepeza povečanje poseka čez pet milijonov m³ letno in boljše izkoriščanje gozdov, vključno s tehnoškimi razpisi, izboljšanje odprtosti gozdov, poenostavitev koncesijske zakonodaje, spodbude gradnji in delovanju žag ter lesne industrije. Cilj je, da se več slovenskega lesa predela v domači lesni industriji. Podpora takšnemu razvoju so promocijske aktivnosti za večjo uporabo lesa, zakonska obveza deleža lesa pri javnih investicijah in pridobivanje obnovljivih virov energije iz odpadne gozdne in lesne biomase.

Morsko in sladkovodno ribištvo ter ribogojstvo je del naše tradicije

- Ker je morsko in sladkovodno ribištvo ter ribogojstvo del naše tradicije, bomo v pogajanjih o novi evropski skupni ribiški politiki zagotovili zaščito lastnega specifičnega interesa, zlasti ohranitev malega priobalnega ribolova, spodbujali promocijske aktivnosti za večji delež rib v vsakodnevni prehrani, zaščitili bomo položaj slovenskih ribičev.

Ohranjeno naravno okolje je naša prednost in priložnost

- Naravne vire in okolje bomo varovali prek aktivnega ravnanja z njimi, normativno varovanje bo prenovljeno, upoštevane bodo pozitivne prakse okoljsko učinkovitih držav, zato bo sistem preglednejši, nadzor pa bistveno učinkovitejši.
- Hitrejše pridobivanje okoljskih dovoljenj bo omogočeno s poenostavitvijo zakonodaje in z združitvijo upravnih ter administrativnih služb.
- Ohranjanje biodiverzitete in ukrepi za preprečevanje in blažitev podnebnih sprememb bodo prednostna politika, podprta s finančnimi viri. Biotska raznovrstnost bo prepoznana tudi kot bistvena konkurenčna prednost v promociji, turizmu in proizvodnji hrane.

14. PRAVOSODJE NAJ POSTANE UČINKOVITEJŠI VARUH PRAVIC IN PRAVIČNOSTI

Sodstvo kot enakopravna veja državne oblasti

- Ogrožanje avtoritete sodišč s strani tistih, ki se znajdejo v sodnih postopkih, ko kaže, da bi lahko sodišče odločilo v nasprotju z njihovimi interesi in pričakovanji, je nedopustno. Zlasti to velja za postopke, v katerih se znajdejo politiki ali privilegirani pripadniki elit.
- Sodiščem bomo dali vlogo, ki jim v sistemu delitve oblasti na tri veje (sodno, zakonodajno in izvršno) tudi gre. Sodniki morajo biti neodvisna in enakopravna veja oblasti zaradi tega, ker sicer ne morejo uspešno varovati pravic, niti zagovarjati enakosti strank v sodnih postopkih ter pravičnosti sojenja. Predlagali bomo, da zakonodajni del oblasti ne postavlja več sodnikov. Sodnike bo postavljala sodni svet. S tem ne bo ogrožen sistem zavor in ravnovesij, bomo pa v postopke imenovanja sodnikov vključili tudi predsednika republike.
- Samo neodvisen sodnik lahko odloča suvereno. Odprti bomo za vse rešitve v smislu večje neodvisnosti sodnikov. Zagovarjali bomo trajen mandat sodnikov, podpiramo pa vse predloge, ki naj zagotovijo, da bodo kandidati za sodnike izpolnjevali najstrožje strokovne in etične kriterije, preden bodo imenovani s trajnim mandatom.

Ustavnega sodišča ne smemo več obremenjevati z nepomembnimi zadevami

- Predlagali bomo ponovno obravnavo in sprejem predloga za spremembo Ustave Republike Slovenije v poglavju o ustavnem sodišču. Omejili bomo možnosti za vložitev pobude za oceno zakonskih in drugih predpisov in predlagali uveljavitev diskrecijske pravice ustavnega sodišča, da odloča o ustavnih pritožbah.
- Ustavno sodišče bo samo izbiralo primere, v katerih bo odločalo, kriterija za to pa morata biti, da gre za sistemsko pomembno vprašanje ali za zadevo, ki je usodna za posameznika.

Pravosodje kot branik človekovih pravic

- Slovenija je sposobna dosegati in presegati mednarodne standarde, ki jih določa Evropsko sodišče za človekove pravice glede varstva pravic. Ne zaradi Evrope, temveč smo to dolžni prebivalcem Slovenije, ki upravičeno terjajo hitrejše reševanje sodnih sporov.
- Zagotovili bomo odpravo sodnih zaostankov, da ne bo predolgotrajnih sojenj, da bodo spoštovane vse odločbe sodišč, začenši s sodbami ustavnega sodišča, kar smo dokazali z rešitvijo vprašanja izbrisanih, da bomo spremenili prakso neučinkovitih preiskav zdravniških napak.
- Za zaščito pravic otrok bomo kot poseben organ ali znotraj varuha človekovih pravic imenovali posebnega varuha pravic otroka, ki bo imel pooblastila za učinkovito zaščito pravic otroka.

- Omogočili bomo razredne (skupinske) tožbe v primeru onesnaževanja okolja, še prej bomo na drugih področjih smiselno prilagodili predpise tako, da bosta skupni interes in zasebni interes, zlasti glede imisij, v smiselnem ravnotežju.

Sodišča morajo postati učinkovitejša

- Zagotoviti moramo hitrejšo kaznovanje storilcev hudih kaznivih dejanj, med katere spadajo tudi gospodarski kriminal, ki zaradi tajkunske pogoltnosti obsodi na beraško palico stotine in tisoče tistih, ki živijo samo od svojega dela.
- Za večjo učinkovitost sodišč bomo predlagali nekatere spremembe procesne zakonodaje (kot je npr., najsojenje poteka zvezno sojenje v posamezni zadevi).
- Sodnike bomo čim bolj razbremenili administriranja, da se bodo dejansko lahko posvetili svojemu glavnemu poslanstvu – sojenju.
- Predlagali bomo, da pravnomočne sodbe sodišč dobijo večjo moč in da ne bodo pravni vir le s svojo razlagalno močjo. Proučili bomo možnost upoštevanja pozitivnih izkušenj sodišč v drugih sistemih in na evropski ravni, ki temelji na precedenskih in pilotnih sodbah.
- Spremenili bomo nepravdni postopek, ki še ni doživel posodobitve, predvsem v smeri večje učinkovitosti.
- Zagotovili bomo možnosti za izobraževanje sodnikov (zlasti na področju gospodarske kriminalitete, preprečevanja nasilja v družini in poznavanja primerjalnega in evropskega prava).

15. DEBLOKADA ODLOČANJA

- Proučili bomo predloge ukinitve ali morebitne drugačne vloge Državnega sveta.
- Referendum bo lahko sklicalo zgolj 40.000 državljanov, veljaven bo samo ob 30 % udeležbi.

16. NOTRANJE ZADEVE

Ločitev policije od ministrstva

- Dosledno bomo uveljavljali in utrjevali evropsko večinsko sprejeti koncept ločitve policijske organizacije od ministrstva. Ministrstvo bo predstavljalo vrh civilnega nadzora in ne hierarhičnega vrha policije.
- Z organizacijsko in operativno ločitvijo policije od ministrstva bomo zagotavljati popolno depolitizacijo policijskega dela. Strokovna samostojnost in avtonomnost v policijskih postopkih ter urejanju notranjega reda je izhodišče za razmerja med ministrstvom in policijo.
- Izpeljali bomo decentralizacijo policijske organizacije in delovanja, jo bolj povezali z lokalnimi skupnostmi ter izboljšali varnostno pokritost na lokalni ravni.

- Policijsko delo v skupnosti bomo uveljavili z ukrepi na področju izobraževanja, prilagajanja organizacije varnostnim razmeram in enakomernejšo obremenjenostjo policistov.

Vključevanje policijskega dela v lokalno skupnost

- Policijsko delo v skupnosti bomo organizirali kot preventivni koncept varnosti v sodelovanju z ljudmi in lokalnimi skupnostmi s ciljem izboljšanja občutka varnosti in večjega zaupanja v policijo.
- Uvedli bomo ustrezne organizacijske ukrepe v lokalnih okoljih in usposabljanje policistov za delo v večkulturnih (etnično mešanih) območjih oziroma skupnostih ter promocijo in inštrukcijo javnosti za samozaščitno obnašanje in ravnanje.
- Okrepili bomo vlogo in odgovornost civilne družbe ter vzgojiteljev in staršev glede splošne omike in etike ter spoštovanja javnega reda in sobivanja.

Boj proti gospodarskemu kriminalu in korupciji

- Izboljšali bomo učinkovitost dela in rezultate (večja preiskavnost in zmanjšanje gospodarske škode) na področju preprečevanja gospodarskega kriminala in korupcije ter povečali strokovno usposobljenost in verodostojnost policije na tem področju.
- Dvignili bomo strokovno usposobljenost kriminalističnih kadrov na področju gospodarskega kriminala, kar bomo dosegli z nadaljevanjem in širitvijo trajnih oblik specialističnega usposabljanja doma in v tujini, z dodatnimi vlaganji v tehnologijo ter z učinkovitejšim strokovnim povezovanjem in sodelovanjem institucij nadzora, odkrivanja in pregona na področjih, kot so davki, trg vrednostnih papirjev, pranje denarja, javna naročila, državna revizija, še zlasti na področju sodelovanja policije z institucijami, kot so javno tožilstvo, računsko sodišče, inšpekcije, nadzorne agencije in uradi na področju finančnih dejavnosti itd.
- Izboljšali bomo organiziranost, kadrovsko in tehnološko kakovost in dosežke v boju proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu, terorizmu, trgovini z ljudmi, ilegalnim migracijam ter zagotavljali varovanje južne meje EU skladno s schengenskimi standardi.

Pomembna varnostna področja

- S povečanjem števila preventivnih ukrepov v vseh ministrstvih in v civilni družbi (sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu) in z doslednim izvajanjem varstvenih ter izobraževalnih ukrepov, predvsem zoper povratnike pri kršitvi prometne varnosti, bomo še naprej prispevali svoj delež h krepitevi varnosti na cestah.
- Vzpostaviti bomo učinkovitejši nadzor nad izpolnjevanjem jasno postavljenih varnostnih standardov v družbah za zasebno varovanje, vzpostavili sistem trajnega izobraževanja in akreditacije usposobljenosti posameznikov ter organizacij za pridobitev dovoljenj za izvajanje dejavnosti zasebnega varovanja.

- Izboljšali bomo kakovost in usposobljenost zasebnih varnostnih služb, okrepili nadzor nad njimi in odpravili pglavitne vzroke za prevelika varnostna tveganja v okoliščinah zasebnega varovanja. Zmanjšali bomo varnostna tveganja v nočnih lokalih in nasploh pri množičnem zbiranju.
- Zagotavljali bomo pogoje, v katerih bo lahko policija namenjala posebno pozornost etnično mešanim območjem, ki so varnostno bolj izpostavljena, zaradi česar pogosteje prihaja do ogrožanja varnosti in samopomoči državljanov.

Usposabljanje in dvig kakovosti policijskega dela

- Prizadevali si bomo, da v policiji ne bo prihajalo do primerov, ko policisti zlorabijo svoja pooblastila in nepooblaščno posežejo v najbolj temeljne človekove pravice, kot so svoboda gibanja, nedotakljivost človekove osebnosti, nedotakljivost stanovanja itd..
- Zagotavljali bomo dvig kakovosti policijskega dela, kar bo omogočilo učinkovitejše povezovanje v boju zoper vse oblike kriminala in zoper korupcijo.
- Na vseh ravneh bomo zagotavljali stalne oblike izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja za potrebe policistov in kriminalistov. Nužen je dvig kakovosti ter organizacije policijskega dela s pomočjo raziskovalnega dela v povezavi z univerzitetnimi in raziskovalnimi ustanovami.
- Omogočali bomo stalno mednarodno usposabljanje in dvig kakovosti policijskega dela po najzahtevnejših mednarodnih standardih, kar bo prispevalo k dvigu ravni in raznovrstnosti oblik mednarodnega sodelovanja.

Boljši položaj policista

- Z vrsto konkretnih ukrepov bomo krepili veljavo, ugled in profesionalno etiko policijskega poklica ter zagotavljali popolno depolitizacijo policijskih postopkov in krepitev policijske organizacije kot strokovno avtonomne organizacije v razmerju do ministrstva.
- S krepitvijo strokovno etičnih standardov policijskega dela bomo okrepili veljavo, ugled in profesionalno etiko policijskega poklica ter popolnoma depolitizirali policijske postopke.
- Vzpostavili bomo ukrepe za boljše nagrajevanje policistovega dela, ki bodo temeljili na upoštevanju varnostnih, zdravstvenih in drugih tveganj, povezanih z naravo policistovega dela.

Mladim delovna mesta

- S celovito strategijo za zaposlovanje mladih bomo omogočili mladim več priložnosti.
- Delovna mesta za mlade bomo zagotavljali s povečanjem sredstev za javna dela, z reformo študentskega dela ter davčnimi olajšavami in subvencijami delodajalcem za iskalce prve zaposlitve.
- Za hitrejšo pridobitev dela bomo razvili karierno svetovanje v šolah in na zavodu za zaposlovanje.
- Okrepili bomo obstoječe in oblikovali nove programe politike zaposlovanja za mlade.
- Uvedli bomo obvezno prakso in volontersko pripravništvo kot povezavo med izobraževanjem in zaposlitvijo.

Mladim štipendije in kakovostno izobraževanje

- Nadaljevali bomo povečevanje števila štipendij.
- Prek regionalnih štipendijskih mrež, povezanih z gospodarstvom, bomo povečali možnost dostopa mladih do kadrovskega štipendij.
- Spremenili bomo študentsko delo in sistem financiranja in delovanja študentskih organizacij ter študentskih servisov.
- Spodbujali bomo več možnosti za eno- ali dvosemestrski študij v tujini.
- Študij bomo povezali z delovnim okoljem.

Mladim stanovanja

- Nadaljevali bomo prenos državnih stanovanj na stanovanjski sklad za mlade.
- Za mlade družine bomo že v času študija omogočili prehod iz študentskega v stanovanje za mlade družine.
- Poskrbeli bomo za fond neprofitnih stanovanj za srednjeročni najem za mlade in mlade družine.
- Z javnimi vlaganji in javno–zasebnimi partnerstvi bomo okrepili delovanje trga najemnih stanovanj. Bankam in drugim lastnikom neprodanih stanovanj, zgrajenih za trg, bomo ponudili partnerstvo za vključitev teh stanovanj v državno najemno shemo, ki bo s subvencioniranjem najemnin in uvedbo nove, regulirane, najemnine vplivala na znižanje višine najemnin in širšo dostopnost do stanovanj.
- Prizadevali si bomo za možnost dolgoročnega neprofitnega najema tudi neprimernih stanovanj, pri čemer se bo lastni vložek za adaptacijo upošteval pri najemnini.
- Pospešili bomo gradnjo novih in nadgradnjo starih študentskih domov, da bomo omogočili kvalitetnejše pogoje študija.

Aktivna vloga mladim pri soodločanju

- Ustanovili bomo mladinsko fundacijo, ki bo skrbela za racionalno in transparentno financiranje delovanja mladinskih organizacij in izvajanja projektov za mlade.
- Dokončno bomo vzpostavili načelo nič o mladih brez mladih.

17. VARNOSTNO OBRAMBNA POLITIKA

Ustrezna normativna ureditev

- Pripravili in sprejeli bomo nov zakon o obrambi, ki bo spremenjenim okoliščinam primerno uredil delovnopravna razmerja in profesionalizacijo Slovenske vojske.
- Pripravili in sprejeli bomo srednjeročni obrambni program, ki bo ustrezno uredil področje zmogljivosti Slovenske vojske.
- Prizadevali si bomo izdelati novo oceno ogroženosti Republike Slovenije, ki bo vodila v izboljšanje obrambnega planiranja ter v pravno in sistemsko vzpostavitev nacionalnega sistema kriznega upravljanja in vodenja.
- Podprli bomo ustrezno ureditev področja slovenske kritične infrastrukture ter evropsko primerljivo ureditev obrambnih in zaupnih naročil.
- Zavzemali se bomo, da bo obrambni resor nadalje deloval v skladu z veljavno zakonodajo in Ustavo Republike Slovenije ter da se bodo v celoti upoštevale temeljne človekove pravice in izvajal demokratični civilni nadzor na oboroženimi silami.

Odgovorno v zavezništvu in evropskih obrambnih silah

- Še naprej bomo podpirali udeležbo v mednarodnih operacijah in misijah, ki bodo v interesu Republike Slovenije in v skladu s cilji državne zunanje politiki ter skupne varnostne politike EU.
- Prizadevali si bomo za čim prejšnjo gradnjo skupnih obrambnih zmogljivosti in za čim širšo javno podporo mednarodnemu delovanju sil.
- Prizadevali si bomo za ustrezno zastopanost in strokovnost pri mednarodnem sodelovanju v odborih, organih in poveljstvih vseh mednarodnih povezav.
- Spoštovali bomo koncepte enovite graditve sil za potrebe sodelovanja v zavezniških in evropskih obrambnih silah ter podpirali združevanje ter souporabo zmogljivosti, pri čemer bomo zlasti okrepili regionalno sodelovanje na področju srednje ter jugovzhodne Evrope.
- Zavzemali se bomo za uresničevanje strategije celostnega sodelovanja Republike Slovenije v mednarodnih operacijah in misijah na podlagi mandata Varnostnega sveta Združenih narodov ter v soglasju in odgovorno do drugih članic zavezništva ter EU.

Krepitev prostovoljstva

- Spodbujali, razvijali in vztrajali bomo na načelu prostovoljstva in medsebojne pomoči v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter se pri tem pospešeno in poglobljeno povezovali s sorodnimi sistemi v evropskem prostoru.
- Mladim bomo skušali približati pomen prostovoljstva v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Krepitev sodelovanja med vojaškim sistemom ter sistemom varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami

- Podpirali bomo koncept večnamenskosti pri nabavi opreme ter uvajanju zmogljivosti za oba sistema.
- Pri usposabljanju in uporabi pripadnikov obeh sistemov bomo podpirali sodelovanje ter povečevanje strokovnosti za izvedbo zaščite, reševanja in pomoči.
- Prizadevali si bomo za dovolj jasno zakonsko in operativno ureditev vključitve zmogljivosti slovenske vojske v sistem pomoči ljudem pri naravnih in drugih nesrečah.
- Zavzemali se bomo za racionalizacijo upravnega dela ministrstva za obrambo, ki mora ostati v podporni funkciji pri izvedbi nalog slovenske vojske ter uprave za zaščito in reševanje.

Pregledno in stabilno financiranje

- Okrepili bomo mehanizme racionalne in transparentne porabe proračunskega denarja ter se trudili za kar se da učinkovito izkoriščenost virov znotraj obrambnega resorja.
- Vztrajali bomo na racionalnem, zadostnem in predvsem stabilnem financiranju, ki bo resorju zagotavljalo konstanten in dolgoročen razvoj obrambnih zmogljivosti.

18. ZUNANJA POLITIKA

Večja vloga Slovenije v evropskem prostoru

- Ker ocenjujemo, da bo prišlo v prihodnje do korenitejših sprememb, katerih cilj bo precej večja usklajenost ali celo enotnost gospodarskih in fiskalnih politik, zlasti v evrskem območju, bomo poskrbeli, da bo Slovenija aktivni udeleženec tega procesa.
- Storili bomo vse, da Slovenija ostane v zdravem jedru evrskega območja in to ocenjujemo kot naš vitalni interes.
- Podpirali bomo krepitev notranje integracije EU ter vloge EU v mednarodnih odnosih ter krepili glas EU v tretjih državah in na kriznih območjih.
- Organizirali se bomo za večjo zastopanost slovenskih kadrov v evropskih institucijah.

Nadaljevanje urejanja sosedskih odnosov

- Odnosi s sosednjimi državami ostajajo prioriteta, odnose pa bo smiselno nadgraditi na raven strateških partnerstev.
- Posebno pozornost in občutljivost bomo ohranili do položaja slovenske skupnosti v teh državah, upoštevajoč relevantna pravna določila, ki urejajo status teh skupnosti – od Avstrijske državne pogodbe do lokalne zakonodaje.

- Državnem zboru bomo čim prej predlagali ratifikacijo hrvaške pristopne pogodbe k EU, s čimer bomo storili korak k temu, da bo Slovenija teritorialno obkrožena samo z državami članicami EU.
- V postopkih pred arbitražnim tribunalom bomo gradili na vključevanju vsega znanja in argumentov, ki bodo Sloveniji zagotovili pravično mejo.

Dimenzija sredozemske države

- Podpirali bomo demokratično tranzicijo držav južnega Sredozemlja, ki je ključna za širitev območja miru in stabilnosti zunaj meja EU.
- Zagotovili bomo, da se bo slovenska zunanja politika s krepitvijo političnega sodelovanja, s humanitarnimi in razvojnimi projekti ter z gospodarstvom vključila v stabilizacijo teh držav.
- Nadaljevali bomo podporo prizadevanjem za rešitev bližnjevzhodnega mirovnega problema, pri čemer nas nastanek slovenske države na osnovi samoodločbe zavezuje k čim prejšnjemu priznanju palestinske države.

Dimenzija jugovzhodne evropske države

- Nadaljevali bomo delovanje, ki so ga v preteklem mandatu zaznamovali intenzivni bilateralni stiki, pobuda za regionalno povezovanje imenovana proces Brdo ter aktivnosti za približevanje teh držav evro-atlantskim integracijam.
- Prizadevali si bomo za institucionalizacijo procesa Brdo v Sloveniji ter za okrepljeno povezovanje držav na infrastrukturnem, energetske in gospodarskem področju.
- Okrepili bomo bilateralno tehnično pomoč vsem državam v procesih približevanja EU.

Dimenzija srednje evropske države

- Vstop Hrvaške v EU bomo po vzoru Beneluksa ali baltskih država izkoristili za tesnejše povezovanje in koordiniranje držav Srednje Evrope znotraj EU.
- Partnerjem bomo predlagali oblikovanje povezave ASH (Avstrije, Slovenije in Hrvaške) ter ASH + V₄ (države Višegradske skupine: Češka republika, Poljska, Madžarska in Slovaška).

Gradnja in širjenje mreže partnerstev

- Nadaljevali bomo politiko uravnoveženega partnerstva in gradili mrežo globalnih partnerstev oziroma prijateljstva.
- Razvijali bomo partnerstva znotraj družin držav, ki jim pripadamo (EU in NATO).
- Razvijali bomo partnerstva z novimi regionalnimi in globalnimi silami (Ruska federacija, Indija, Kitajska, Brazilija, Južna Afrika in Turčija).

- Usmerili se bomo na hitro rastoče in regionalne sile v Aziji (Japonska, Republika Koreja, Indonezija, Zalivske države), Afriki (države severne Afrike, Nigerija, Angola) in Latinski Ameriki (Argentina, Mehika).
- Povečali bomo diverzificiranost izvoznih trgov in zmanjšali odvisnost rasti od tradicionalnih izvoznih trgov, zlasti s preusmeritvijo na trge BRIC (Brazilija, Ruska federacija, Indija, Kitajska) in druge hitro rastoče trge.
- Glede posameznih globalnih problemov bomo gradili mrežo podobno mislečih partnerjev.

Večji poudarek na gospodarski diplomaciji

- Gospodarska diplomacija bo ostala prioriteta delovanja ministrstva za zunanje zadeve.
- Usmerili se bomo predvsem v širjenje nabora uslug mreže gospodarstvu, povečevanje finančne podpore za delovanje in izobraževanju kadrov ministrstva za zunanje zadeve.
- S spremembo zakona o zunanjih zadevah bomo vzpostavili pravne osnove za neposredno vključevanje gospodarstva in gospodarskih predstavnikov v mrežo diplomatsko-konzularnih predstavništev.
- Spodbujali bomo podjetja z globalnimi dosežki znanj in razvoja.

Večji poudarek na razvojni pomoči

- Nadaljevali bomo povečevanje razvojne pomoči, da bi se čim bolj približali zavezam do EU v višini 0,33 odstotka bruto nacionalnega dohodka do leta 2015.
- Prek projektov slovenskega gospodarstva in slovenskih nevladnih organizacij bomo povečevali predvsem bilateralno razvojno pomoč.
- Krepili bomo vlogo Slovenije pri zagotavljanju tehnične pomoči v prijateljskih državah.

Večji poudarek na varstvu manjšin

- Nadaljevali bomo prizadevanja za dokončno izpolnitev vseh določil s področja varstva manjšin, pri čemer bo v ospredju vzpostavitev njihovega stabilnega in zadostnega financiranja.
- Materialno pomoč Slovenije bomo usmeriti v temeljna področja za obstoj slovenske manjšine (jezik, kultura, izobraževanje, mladina).
- Nadaljevali bomo trend naraščajočega vključevanja manjšinskih institucij v programe čezmejnega sodelovanja s sosednjimi državami.
- Na področju obravnave zdomcev bomo posebno pozornost posvetili živemu stiku s slovenskim jezikom in kulturo, okrepili vlogo dopolnilnega izobraževanja v slovenskem jeziku.

- Posebno pozornost bomo namenili novemu valu izseljencev, ki v tujino odhajajo zaradi boljnih možnosti za poklicno rast, obenem pa želijo ohraniti stik s Slovenijo. Odpravili bomo tudi ovire pri njihovem vračanju v domovino.
- Večjo pozornost bomo namenili Slovincem v državah nekdanje Jugoslavije in okrepili sodelovanje s tamkajšnjimi številnimi društvi.
- Storili bomo potrebne korake, da se bodo slovenski izseljenci lahko dokončno uveljavili kot kulturna vez in dejavnik krepitve identitet v državah, kjer bivajo.
- V zvezi z manjšinami v Sloveniji bomo zlasti pazili, da zaradi gospodarske krize ne bi bila prizadeta področja, ki neposredno vplivajo na obstoj in razvoj manjšinskih skupnosti.
- Nadaljevali bomo pripravo krovnega zakona o narodnih skupnostih.
- Z različnimi ukrepi na področju izobraževanja, izboljševanja bivanjskih razmer, preprečevanja diskriminacije ter spodbujanja zaposlovanja se bomo trudili izboljšati socialno vključenost Romov.
- Trudili se bomo izboljšati zdravstveni in kulturni položaj Romov ter se posvetili drugim poljem, ki tečejo vezi in pozitivne odnose z drugim prebivalstvom.
- Na podlagi sprejete Deklaracije Republike Slovenije o položaju narodnih skupnosti pripadnikov narodov nekdanje SFRJ v RS bomo pripravili ukrepe, ki bodo zagotavljali ohranjanje etnične identitete vseh prebivalcev RS, ki niso pripadniki slovenskega naroda.

Pomembna vloga ministrstva za zunanje in evropske zadeve

- Nadaljevali bomo prilagajanje diplomatske mreže, da bo ustrezala izzivom in potrebam Slovenije.
- Vnovič bomo zagnali sistem rednega izobraževanja, vključno z izobraževanjem za gospodarsko diplomacijo.
- Vzpostavili bomo sistem rednega sprejemanja novih diplomatov v redno delovno razmerje.
- Mesta ekonomskih svetovalcev v mreži diplomatsko konzularnih predstavništev bomo odprli predstavnikom iz gospodarstva.

facebook.com/socialni.demokrati

twitter.com/strankaSD